

بررسی حضور ژن مقاومت به متی‌سیلین (*mecA*) در جدایه‌های استافیلوکوکوس اورئوس با منشأ مواد غذایی

علی فضل آرا^{۱*}، داریوش غریبی^۲، مسعود قربانپور^۳، سمیه نوروزی بلدادجی^۴

- استاد گروه بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز

- استادیار گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز

- استاد گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز

- دانش آموخته دکترای دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز

(تاریخ دریافت: ۹۴/۱۱/۰۹ تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۲/۲۲)

چکیده

استافیلوکوکوس اورئوس بواسطه توانایی کسب مقاومت نسبت به داروهای ضدمیکروبی به یکی از نگرانی‌های عمدۀ تبدیل شده است. هدف از این تحقیق بررسی ژن مقاومت به متی‌سیلین در جدایه‌های استافیلوکوکوس اورئوس با منشأ مواد غذایی و تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در آنها بود. به منظور اجرای این تحقیق تعداد ۱۴۶ نمونه غذایی از نظر آلودگی به استافیلوکوکوس اورئوس بررسی و همچنین از تعداد ۳۴ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از مواد غذایی آرشیو دانشکده استفاده گردید. تمامی جدایه‌ها از نظر ویژگی‌های مورفو‌لوژی و خصوصیات بیوشیمیایی استافیلوکوکوس اورئوس مورد بررسی قرار گرفتند. سپس طی دو مرحله آزمون PCR برای بررسی حضور ژن ترمونوکلئاز(*nuc*) و نیز ژن مقاومت به متی‌سیلین(*mecA*) انجام گردید. سنجش حساسیت آنتی‌بیوتیکی با استفاده از روش انتشار از دیسک (کربی باثر) انجام شد. نتایج PCR نشان داد که همه جدایه‌ها از نظر ژن ترمونوکلئاز، اختصاصی باکتری/استافیلوکوکوس اورئوس، مثبت بودند. همچنین از مجموع ۶۶ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس کواگلوز مثبت، تنها ۱ جدایه (۱/۵۱) واجد ژن *mecA* بود. بیشترین میزان مقاومت نسبت به پنی سیلین (۳۴/۸۴٪) و بعد از آن به ترتیب آزیتروماکسین و آریتروماکسین (۱۰/۶٪)، اگراسیلین (۷/۵۷٪)، تری متیپریم و سولفامتوکسازول (۶/۰٪)، کلوگزاسیلین (۴/۵۴٪) و سیپروفلوکسازین، مروپنام و فلوروفنیکل هر کدام (۱/۱٪) بود. هیچگونه مقاومتی نسبت به ریفارپین، سفتی‌زوکسیم، کلآمنفیکل، نیتروفورانتوئین، جنتاماکسین و نویوسین نیز مشاهده نشد. تلفیق نتایج مربوط به بررسی حضور ژن *mecA* و بررسی نتایج آنتی‌بیوگرام نشان داد سویه‌ای که واجد ژن مقاومت به متی‌سیلین بود، نسبت به پنی سیلین و اگراسیلین مقاوم و نسبت به کلوگزاسیلین، تری متیپریم سولفامتوکسازول، مروپنام و متی‌سیلین حساسیت نسبی و نسبت به بقیه آنتی‌بیوتیک‌ها حساس بود.

کلید واژگان: استافیلوکوکوس اورئوس، مواد غذایی، مقاومت به متی‌سیلین (*mecA*)، آنتی‌بیوگرام

*مسئول مکاتبات: Fazlara2000@yahoo.com

ایران نیز بررسی‌های متعددی از نظر فراوانی آلدگی به استافیلوکوکوس اورئوس در مواد غذایی در مناطق مختلف و از جمله در خوزستان صورت پذیرفته است. هدف از مطالعه‌ی حاضر بررسی حضور ژن مقاومت به متی سیلین در جدایه‌های استافیلوکوکوس آرئوس کواگولاز مثبت با منشأ مواد غذایی جمع‌آوری شده از سطح شهر اهواز و تعیین الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی در آن‌ها بود.

۲- مواد و روش کار

۱-۲- جمع آوری نمونه‌ها

بررسی حاضر بر روی ۳۵ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از مواد غذایی جمع آوری شده از مناطق مختلف شهر اهواز مربوط موجود در آرشیو بخش میکروب شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران و همچنین ۳۱ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس که در این تحقیق از تعداد ۱۴۶ نمونه مواد غذایی پر خطر از سطح شهر اهواز شامل سمبوسه، فلافل، شیر محلی، سرشیر، گوشت، همبرگر جدا گردید، انجام پذیرفت.

۲-۲- آماده سازی، کشت نمونه‌ها و استخراج

DNA

ابتدا ۳۵ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از مواد غذایی که به صورت ذخیره شده در فریزر -۲۰- درجه سانتی‌گراد آزمایشگاه میکروب شناسی بودند، به محیط آزمایشگاه متقل شدند و پس از ذوب، هر کدام به صورت جداگانه در یک پلیت حاوی محیط کشت بلاد آگار به صورت کشت خطی (عمنطقه) کشت داده شدند و پس از انکوباسیون در ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت از نظر رشد باکتری استافیلوکوکوس اورئوس بر اساس خصوصیات مورفولوژی پرگنه‌ها (پرگنه‌های گرد، صاف و درخشان و وجود همولیز) و همچنین خلوص پرگنه‌ها مورد بررسی قرار گرفتند. در مرحله بعد این نمونه‌ها جهت استخراج DNA استفاده شدند. از طرف دیگر مواد غذایی مانند شیر، فلافل، سمبوسه، خامه محلی، همبرگر، گوشت و سرشیر از مناطق مختلف شهر اهواز جمع‌آوری و در شرایط سرما به آزمایشگاه مواد غذایی متقل می‌شدند در آزمایشگاه ۵ گرم از هر ماده‌ی غذایی، داخل کیسه‌های سلفون

۱- مقدمه

استافیلوکوک‌ها از جمله باکتری‌های مقاوم و با پراکنده‌گی و گسترش بالا هستند. این باکتری‌ها از جمله نخستین پاتوژن‌های شناخته شده انسانی هستند که میتوانند بر روی پوست و غشاهای مخاطی کلونیزه شوند [۱]. ظهور و گسترش میکروب‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک در دهه‌ی گذشته به نگرانی عملده‌ای تبدیل گشته است و این افزایش مقاومت همچنان ادامه دارد. در سال ۱۹۶۱ اولین سویه‌ی استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین در اروپا شناسایی شد و از آن زمان تا کنون و به ویژه طی دو دهه‌ی گذشته شیوع این سویه در بسیاری از قسمت‌های جهان افزایش یافته است. استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین (MRSA)^۱ یکی از دلایل مهم عفونت‌های انسانی در سراسر دنیا می‌باشد. از آنجایی که تحقیقات در هلنند نشان داده که عامل بیش از ۲۰ درصد عفونت‌های استافیلوکوکی مقاوم به متی سیلین غذاهای با منشأ دامی می‌باشند، لذا به دلیل اهمیت موضوع، سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۰۴، آئین کاری را به عنوان روش استاندارد ارزیابی آنتی‌بیوتیکی و مقاومت آنتی‌بیوتیکی در دامها و مواد غذایی در نظر گرفت [۲]. بنابراین تحقیقات گسترده‌ای در سطح جهان در مورد استافیلوکوکوس‌های مقاوم به متی سیلین در غذاهای با منشأ دامی انجام شده است. متی سیلین آنتی‌بیوتیک نیمه‌سترنی و مقاوم نسبت به آنزیم پنیسیلیناز است. سویه‌های MRSA، دارای ژن مقاومت به متی سیلین (*mecA*) هستند که پروتئینی به نام PBP2a (پروتئین باند شونده به پنی‌سیلین^۲) را کد می‌کند که میل ترکیبی آن در اتصال به متی سیلین کمتر از سایر پروتئین‌های متصل شونده به پنی‌سیلین در دیواره باکتری می‌باشد. در باکتری حسّاس (فاقد ژن *mecA*) متی سیلین با میل ترکیبی بیشتری به پروتئین PBP در دیواره سلول متصل می‌شود که سبب لیز شدن دیواره سلول باکتری و سرانجام مرگ آن می‌شود. سویه‌هایی که دارای این ژن هستند، به بسیاری از آنتی‌بیوتیک‌های دیگر هم مقاومت نشان می‌دهند و این امر درمان بیماری‌های ناشی از این میکرواورگانیسم را مشکل ساخته و منجر به انتشار هرچه بیشتر آن در جامعه می‌شود [۳ و ۴]. در

1. Methicillin resistant *staphylococcus aureus*

2. Penicillin binding protein

های مشکوک بدست آمده تا این مرحله با استفاده از شیر پس-چرخ استریل استوک شدن و به فریزر ۲۰- متنقل شدن تا متعاقباً با روش مولکولی از لحاظ استافیلوکوکوس/اورئوس بودن تایید شوند. جدایه‌های استوک شده از فریزر به محیط آزمایشگاه منتقل و مجدداً در محیط آگار خون دار به صورت خطی کشت داده شدن و جهت استخراج DNA آماده شدن. استخراج DNA از جدایه‌ها با استفاده از کیت استخراج DNA مخصوص باکتری‌های گرم مثبت (شرکت ژن بیوساینس)، مطابق با دستورالعمل کیت استفاده گردید.

۳-۲ PCR جهت بررسی حضور ژن ترمونوکلئاز (*nuc*)

بر روی جدایه‌های استافیلوکوکوس، PCR به منظور بررسی وجود ژن ترمونوکلئاز (*nuc*) (اختصاصی استافیلوکوکوس/اورئوس) انجام شد. توالی آغازگرهای های ژن ترمونوکلئاز شامل آغازگر پیشرو F: 5'-
CGATTGATGGT GATA CGGTT-3'
معکوس R: 5'-
AGCCAAGCCTTGACGA ACTAAAGC-3' بودند که قطعه‌ای به طول ۲۸۰ bp را تکثیر می نمایند. به عنوان کنترل مثبت از سویه استاندارد/استافیلوکوکوس/اورئوس (ATCC 33591) در آزمایش PCR استفاده گردید. واکنش PCR در حجم ۲۵ میکرولیتر استفاده گردید. اجزای واکنش شامل مستر میکس X (شرکت سیناژن)، آغازگرهای پیشرو و معکوس (mM)، DNA الگو و آب بودند. برنامه سیکل های حرارتی در دستگاه ترمال سایکلر (Eppendorf- آلمان) تنظیم و شامل سه سیکل ، سیکل اول دناتوره شدن اولیه در ۹۴ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه ، سیکل دوم شامل ۳ مرحله: مرحله اول دناتوره شدن در ۹۴ درجه سانتی گراد به مدت ۳۰ ثانیه، مرحله دوم اتصال پرایمرها دمای ۵۵ درجه سانتی گراد به مدت ۳۰ ثانیه ، مرحله سوم سنتز در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد PCR ۴۵ ثانیه در نظر گرفته شد. سیکل دوم برنامه حرارتی ۳۵ مرتبه تکرار شد. سیکل سوم سنتز نهایی بود که در ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه انجام شد . در صورت فراهم بودن

ریخته می شد(این کیسه‌ها از قبل تحت اشعه VU استریل شده بودند) و در نهایت به هر کیسه به میزان ۴۵ میلی لیتر سرم فیزیولوژی استریل اضافه گردید، سپس جهت همگن شدن، کیسه مذکور در دستگاه استومکر به مدت ۳۰ ثانیه با دور متوسط قرار داده شد و در مرحله بعد به میزان ۱ میلی لیتر از سوسپانسیون ماده غذایی، در محیط گوشت پخته انتقال داده شد و در انکوباتور ۳۷ درجه سانتی گراد به مدت ۲۴ ساعت گرم خانه- گذاری شد. . بعد از این مدت، از محیط‌های گوشت پخته شده در زیر هود و به طور استریل یک تا سه لوب برداشته و در محیط برد پارکر به صورت چهارمنطقه‌ای کشت داده شد. محیط-های کشت داده شده در انکوباتور ۳۷ درجه سانتی گراد به مدت ۴۸ ساعت انکوبه شدن و پرگنه‌های رشد کرده در محیط از نظر شکل و ظاهر پرگنه‌ها (گرد، مشکی و براق) و وجود هاله شفاف در اطراف پرگنه‌ها بررسی شدن. در ادامه از محیط برد پارکر، پرگنه‌های مشکوک انتخاب و بواسیله لوب برداشته شد و در محیط مانیتول سالت آگار کشت داده شد و پلیت‌ها به مدت ۲۴ ساعت در انکوباتور ۳۷ درجه سانتی گراد انکوبه شدن. بعد از ۲۴ ساعت، پرگنه‌های رشد کرده در سطح محیط مانیتول سالت آگار، بررسی و باکتری‌هایی که در این محیط، مانیتول را تخمیر کرده و محیط را به رنگ زرد در آورده بودند، به محیط کشت آگار خون- دار متنقل و پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون، ضمن بررسی مورفولوژی پرگنه‌های استافیلوکوکوس و همولیز پرگنه‌ها، از این پرگنه‌ها برداشته شده و آزمایش کواگلولاز داخل لوله‌ای آنها بررسی شد. بدین منظور یک یا دو پرگنه رشد کرده بر روی آگار خون دار انتخاب و در داخل پلاسمای سیتراته داخل لوله آزمایش، کشت داده شد. لوله‌ها به انکوباتور ۳۷ درجه متنقل شدن و بعد از ۴-۳ ساعت از نظر وجود لخته بررسی شدن. در صورت عدم ایجاد لخته در این مدت، انکوباسیون تا ۲۴ ساعت دیگر ادامه یافت. در صورت مثبت شدن آزمایش کواگلولاز جدایه‌ها، این جدایه‌ها در محیط‌های اوره و قندمالتوز نیز کشت داده شدن و پس از انکوبه شدن به مدت ۲۴ ساعت، نتایج کشت آنها مورد بررسی قرار گرفت (استافیلوکوکوس/اورئوس از نظر اوره آز و قند مالتوز مثبت می باشد). از آنجایی که باکتری‌های دیگری نظری استافیلوکوکوس سود/بیترملیوس نیز کواگلولاز مثبت بوده و تغییر شیمیایی این دو گونه استافیلوکوکی سخت می باشد جدایه-

پلیت قرار داده شدند. در فاصله زمانی حداقل ۱۵ دقیقه بعد از گذاشتن دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی، پلیت‌ها به داخل انکوباتور ۳۷ درجه سانتی‌گراد منتقل شدند و این پلیت‌ها به مدت ۲۴ ساعت در انکوباتور قرار گرفتند. پس از طی این مدت، قطر هاله عدم رشد در اطراف هر یک از این دیسک‌ها، اندازه‌گیری و ثبت شد و با جداول استاندارد تهیه شده از شرکت فراهم کننده دیسک‌های آنتی‌بیوتیک مقایسه شد و میزان حساسیت یا مقاومت نمونه‌ها نسبت به هر یک از این آنتی‌بیوتیک‌ها تعیین شد. لازم به ذکر است در این مطالعه از استافیلیوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) (ATCC-3391) به عنوان کنترل مثبت در آزمایش سنجش حساسیت آنتی‌بیوتیک استفاده گردید.

لیست دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی مورد استفاده در این تحقیق (شرکت تدبیر فن آزمایران) شامل سفتیزوکسیم (امیکروگرم)، اریترومایسین (۱۵ میکروگرم)، متی‌سیلین (۵ میکروگرم)، اگراسیلین (۱ میکروگرم)، کلوگراسیلین (۱ میکروگرم)، نونکومایسین (۳۰ میکروگرم)، جنتامایسین (۱۰ میکروگرم)، آزیترومایسین (۱۵ میکروگرم)، سپروفلوکسین (۵ میکروگرم)، نیتروفورانتئوین (۳۰۰ ریفامپین (۵ میکروگرم)، تریمت‌پریم سولفامتوکسازول (۲۵ میکروگرم)، مروپن (۱۰ میکروگرم)، پنی‌سیلین (۱۰ میکروگرم)، فلوروفنیکل (۳۰ میکروگرم)، نووپیوسین (۳۰ میکروگرم) و کلرآمفینیکل (۳۰ میکروگرم) بود.

۳- نتایج و بحث

۱-۳- نتایج کشت و بررسی حضور ژن ترمونوکلئاز

از تعداد ۱۴۶ ماده غذایی تهیه شده از سطح شهر اهواز تعداد ۳۱ نمونه از نظر استافیلیوکوکوس اورئوس در خصوصیات مورفولوژی و برخی خواص بیوشیمیایی مورد تأیید قرار گرفتند. از ۳۱ جدایه مثبت، تعداد ۷ جدایه مربوط به سمبوسه (۲۲/۵۸ درصد)، ۲ جدایه مربوط به فلافل (۶/۴۵ درصد)، یک جدایه مربوط به خامه (۳/۲۲ درصد) و ۲۷ جدایه مربوط به شیر محلی گاو و گاویش (۸۷/۰۹) بود. نتایج آزمون PCR مربوط به

شرایط مناسب و تکثیر موفق، آغازگرها قطعه‌ای به طول ۲۸۰ bp مربوط به ژن *nuc* را تکثیر می‌کردند [۱۱].

۴-۲- PCR جهت جستجوی ژن مقاومت به متی‌سیلین (*mecA*)

پس از این که جدایه‌های استافیلیوکوکوس اورئوس در مرحله اول توسط PCR تأیید شدند، در واکنش PCR جدایه‌ای از نظر حضور ژن مقاومت به متی‌سیلین مورد بررسی قرار گرفتند. همانند مرحله قبلی PCR از مستر میکس ۲x استفاده شد. همچنین از DNA استخراج شده استافیلیوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) (ATCC-3391) نیز به عنوان کنترل مثبت در آزمایش PCR استفاده شد. مراحل آماده‌سازی، اجزای واکنش PCR و سیکل‌های حرارتی استفاده شده در این مرحله از PCR، شبیه مرحله قبل بود با این تفاوت که آغازگرها به کار برده شده در این مرحله مربوط به تکثیر ژن *mecA* بودند. توالی نوکلئوتیدی این آغازگرها شامل آغازگر پیشرو ۵'-TAGAAATGACTGAACGTCCGATAA-3' و آغازگر

R: 5'-ATTCCACATTGTTCGGTCTAA-3'
بود. در صورت فراهم بودن شرایط مناسب و تکثیر موفق، آغازگرها قطعه‌ای به طول ۳۰۷ bp مربوط به ژن *mecA* را تکثیر می‌کردند. محصولات PCR مربوط به ژن‌های *nuc* و *mecA* با الکتروفورز در ژل آگارز ۱ درصد در کنار مارکر کولکولی ۱۰۰ bp مورد بررسی قرار گرفتند [۱۱] ..

۴-۵- آزمایش حساسیت آنتی‌بیوتیکی جدایه‌ها

برای سنجش حساسیت آنتی‌بیوتیکی جدایه‌های استافیلیوکوکوس از روش انتشار از دیسک (کربی باث) مطابق با استاندارد CLSI استفاده گردید. ابتدا از کشت خالص ۱۸-۲۴ ساعته هر یک از جدایه‌های استوک شده استافیلیوکوکوس اورئوس، سوسپانسونی معادل لوله ۰/۵ استاندارد مک‌فارلند تهیه شد. سواب استریل به این سوسپانسیون آغشته شد و بر روی سطح محیط کشت مولرهیتون به صورت کشت چمنی کشت داده شد. در فاصله زمانی حداقل ۱۵ دقیقه پس از کشت باکتری-ها، دیسک‌های آنتی‌بیوتیک به وسیله پنس استریل و در کنار شعله به فاصله تقریبی ۲۲ میلی‌متر از یکدیگر و ۱۶ میلی‌متر از جدار

۱۶۳۴ فراورده گوشتی و لبندی، ۱۲/۸ درصد فراورده به استافیلکوکوس اورئوس(بدون بررسی ژن *mecA*) آلوده بودند. و در این میان آلودگی مواد لبندی ۱۷ درصد بالاتر گزارش شد [۹]. همچنین کارگو و همکاران میزان شیوع باکتری استافیلکوکوس اورئوس(بدون بررسی ژن *A*) (*mec*) را در ۶۹۳ نمونه ماده غذایی ۷۳ (۱۰/۵ درصد) نمونه اعلام کردند [۱۰]. آمارو و همکاران مطالعه‌ای را در مورد شیوع استافیلکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین در شیرهای تازه و شیرهای تخمیری در کانادا و نیجریه انجام دادند. در این مطالعه از ۳۷۲ نمونه شیر نمونه گیری به عمل آمد و بعد از انجام آزمایشات مختلف مشخص شد که از این تعداد نمونه ۱۹۵ نمونه آلوده به استافیلکوکوس اورئوس بودند که ۴۷ (۱۲/۶ درصد) نمونه استافیلکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت و ۸۰ نمونه (۲۱/۵ درصد) کواگولاز منفی بودند [۱۱]. هنوز و همکاران در سال ۲۰۰۸ شیوع استافیلکوکوس اورئوس را در ۱۹۸۴ نمونه گوشت در کشور کره را (۲۱۸) (۱۱ درصد) نمونه گزارش کردند و از این تعداد ۲۳ نمونه مربوط به گوشت‌های تولیدی در کشور کره و ۱۹۵ نمونه مربوط به گوشت‌های وارداتی بود [۱۲].

۲-۳- نتایج مربوط به بررسی حضور ژن مقاومت به متی سیلین (*mecA*) در جدایه‌های استافیلکوکوس اورئوس

نتایج آزمون PCR مربوط به بررسی حضور ژن *mecA* در جدایه‌های استافیلکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت نشان داد که از تعداد ۶۶ جدایه استافیلکوکوس اورئوس با متی سیلین فقط ۱ آغازگرهای اختصاصی مربوط به ژن مقاومت به متی سیلین فقط ۱ جدایه (۱/۵۱ درصد) واجد ژن *mecA* می‌باشد و این جدایه هم از شیر محلی گاو جدا شده بود. متعاقب الکتروفورز محصولات PCR، باند ۳۰۷ bp مربوط به تکثیر ژن *mecA* در این جدایه و کنترل مثبت (سوش استاندارد استافیلکوکوس اورئوس واجد ژن مقاومت به متی سیلین (ATCC - 33591) مشاهده گردید(شکل ۲).

بررسی حضور ژن ترمونوکلئاز(*nuc*) در ۳۱ جدایه‌های استافیلکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت از مواد غذایی و ۳۵ جدایه استوک شده در آزمایشگاه میکروبیولوژی نشان داد که از مجموع تعداد ۶۶ جدایه مشکوک به استافیلکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت، همه (۱۰۰ درصد) جدایه‌ها واجد ژن ترمونوکلئاز بودند و متعاقب الکتروفورز محصولات PCR، باند ۲۸۰ bp مربوط به تکثیر ژن *nuc* در آنها مشاهده گردید(شکل ۱)

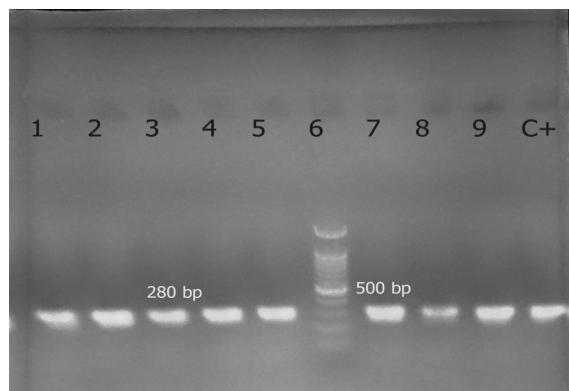

Fig 1Gel electrophoresis of *nuc* gene fragments of *S. aureus*, wells (1-5 and 7-9): positive *S. aureus* isolates. Well 6: DNA marker, Well C⁺: positive control (*S. aureus* ATCC – 33591).

استافیلکوکوس اورئوس یکی از مهم‌ترین عوامل ایجادکننده بیماری‌های منتقله از راه غذا می‌باشد. آلودگی مواد غذایی به صورت مستقیم از طریق حیوانات آلوده به این باکتری و یا در نتیجه عدم رعایت بهداشت در مراحل تولید و توزیع، از جانب افراد شاغل در این زمینه که ممکن است ناقل این باکتری باشند، اتفاق می‌افتد. مطالعه سلطان دلال و همکاران در تهران نشان داد که از ۱۰۴۷ نمونه غذایی بررسی شده تعداد ۹/۵ درصد نمونه از نظر آلودگی به استافیلکوکوس اورئوس مثبت بودند [۷]. میزایی و همکاران در سال ۱۳۹۱ از مطالعه‌ای را در مورد شیوع استافیلکوکوس اورئوس و استافیلکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین در پنیر و کره محلی در تبریز انجام دادند در این مطالعه دیده شد که از ۱۰۰ نمونه پنیر ۱۹ نمونه (۱۹ درصد) و از ۱۵۰ نمونه کره ۱۱ (۷/۳۳ درصد) آلوده به استافیلکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت بودند [۸]. نورمان و همکاران طی مطالعه‌ی خود که بر روی شیوع استافیلکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین در مواد غذایی با منشاً دامی بود، اعلام کردند که از

محصولات تولیدی از گوشت مرغ و ۱۱ جدایه مربوط به گوشت بوقلمون می‌باشد [۱۵]. جکسون و همکاران در سال ۲۰۱۳ در مطالعه‌ای نشان دادند که از ۶۳ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت جدا شده از گوشت گاو، تعداد ۴ جدایه (۶/۳۴) درصد) واجد ژن *meca* بودند [۱۶]. همچنین پکسارا و همکاران در سال ۲۰۱۳ با انجام مطالعه‌ای در ارتباط با میزان شیوع MRSA در شیر و لبنیات، بیشترین میزان شیوع را در ایوپی آفریقا با ۶۰/۳ درصد و در کشورهای آسیایی بالاترین مقدار را با ۲۸/۳ درصد از ایران و کمترین میزان را از کره و ژاپن گزارش نمودند. همچنین این محققین در اکثر کشورهای اروپایی میزان شیوع MRSA را صفر تا کم گزارش نمودند [۱۷]. بررسی شیوع MRSA به عنوان ابزاری برای ارزیابی شرایط بهداشتی در گله‌های دام شیری و مخاطرات بهداشت عمومی در موارد آلودگی با سویه‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک عمل می‌کند.

۳-۳ نتایج آنتی‌بیوگرام و تعیین بیشترین حساسیت، مقاومت و حساسیت نسبی جدایه‌های

استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت
نتایج سنجش حساسیت آنتی‌بیوتیکی استافیلوکوکوس‌های کواگولاز مثبت نشان داد که صدرصد جدایه‌ها به ریفامپین، سفتی‌زوکسیم، کلرآمفنیکل، نیتروفورانتوئین، جنتامایسین و نوبیوسین حساس هستند و بعد از آن به ترتیب بیشترین میزان حساسیت جدایه‌ها نسبت به فلوروفنیکل، سپیروفلوکسازین و متی‌سیلین (۹۸/۴۸ درصد)، مروپینم (۹۵/۴۵ درصد)، تری‌متوبریم سولفامتوکسازول (۹۲/۴۲ درصد)، ونکومایسین (۸۹/۳۹ درصد)، آزیترومایسین و اریترومایسین (۸۷/۸۷ درصد)، کلوگراسیلین (۸۶/۳۶ درصد)، اگزاسیلین (۸۰/۳ درصد) و پنی‌سیلین (۶۳/۶۳ درصد) بود. بیشترین میزان مقاومت نسبت به آنتی‌بیوتیک پنی-سیلین (۳۴/۸۴ درصد) بود و بعد از آن به ترتیب بیشترین مقاومت نسبت به آزیترومایسین و اریترومایسین (۱۰/۶ درصد)، اگزاسیلین (۷/۵۷ درصد)، سولفامتوکسازول (۶/۰۶ درصد)، کلوگراسیلین (۴/۵۴ درصد)، سپیروفلوکسازین، مروپینم و فلوروفنیکل هر کدام (۱/۵۱ درصد) بود. از نظر حساسیت نسبی بیشترین حساسیت نسبی مربوط به اگزاسیلین (۱۲/۱۲ درصد) بود و سپس به ترتیب ونکومایسین (۱۰/۶ درصد)، کلوگراسیلین

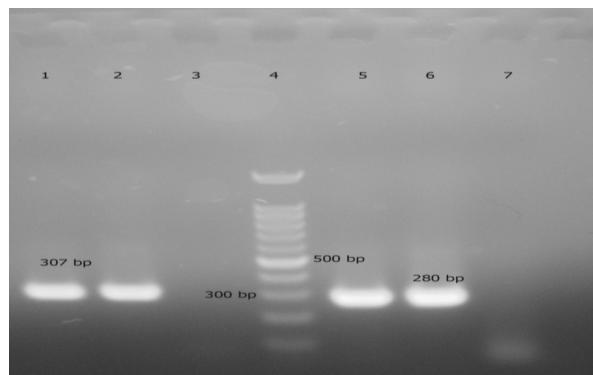

Fig 2 PCR amplification of *meca* and *nuc* gene in *S. aureus* isolates. Well 1 and 5: positive controls for *meca* and *nuc* gene in *S. aureus* (*S. aureus* ATCC – 33591), Well 2 and 6: positive *S. aureus* isolates for *meca* and *nuc*, well 3 and 7 negative controls and well 4 DNA marker.

در ارتباط با حضور ژن مقاومت به متی‌سیلین نیز تحقیقاتی در مواد غذایی انجام شده است از جمله در تحقیقی که توسط رحیمی و عربستانی در سال ۱۳۹۳ بر روی جداسازی استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین از شیرینی خامه‌ای در اصفهان انجام شد مشخص شد که از ۶۷۹ استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت ۱۸ جدایه (۲/۶۵ درصد) واجد ژن مقاومت به متی‌سیلین بودند [۱۳]. میرزاوی و همکاران نشان دادند که از مجموع ۳۰ جدایه مثبت از نظر استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت ۱۱ جدایه به عنوان MRSA مورد تأیید قرار گرفتند [۸]. نورمانو و همکاران در سال ۲۰۰۷ نشان داد که از تعداد ۶۶ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت تعداد ۲ جدایه (۳/۰۳ درصد) واجد ژن *meca* بودند [۹]. نانچی و همکاران در سال ۲۰۱۴ مطالعه‌ای را در مورد شیوع MRSA در گوشت خام و گوشت عمل آوری شده در نیجریه انجام دادند. در این مطالعه مشخص شد که از ۳۳ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت جدا شده از گوشت گاو و بز ۲۳ (۶۹/۶۹ درصد) جدایه حاوی ژن مقاومت به متی‌سیلین بودند که ۱۱ جدایه مربوط به گوشت گاو و ۱۲ جدایه مربوط به گوشت بز بود [۱۴]. همچنین فبلر و همکاران در سال ۲۰۱۱ نشان دادند که از ۸۶ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس کواگولاز مثبت تعداد ۳۲ جدایه (۳۷/۲۲ درصد) MRSA بودند که از این تعداد ۶ جدایه مربوط به گوشت مرغ تازه و ۴ جدایه مربوط به

متفاوت ناشی از استفاده از آنتی بیوتیک های مختلف در نواحی مختلف باشد.

۴-۳- تعیین میزان حساسیت یا مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک های مختلف در جدایه واجد ژن مقاومت به متی سیلین

تلفیق نتایج مربوط به بررسی حضور ژن *mecA* و بررسی نتایج آنتی بیوگرام نشان داد که سویه استاندارد واجد ژن مقاومت به متی سیلین (MRSA) نسبت به جنتامايسین، نوبیوپسین، ونکومایسین، ریفامپین، نیتروفورانتوئین و تری متیپریم سولفامتوکسازول حساس و نسبت به بقیه آنتی بیوتیک ها مقاوم بود. جدایه های که واجد ژن مقاومت به متی سیلین بود نسبت به ریفامپین، اریترومايسین، سفتی زوکسیم، کلرآمفینیکل، نیتروفورانتوئین، سپیروفلوکساسین، جنتامايسین، آزیترومايسین، ونکومایسین، فلوروفنیکل و نوبیوپسین حساس بود ولی نسبت به پنی سیلین و اگراسیلین مقاوم و نسبت به کلوگرزاصلین، تری متیپریم سولفامتوکسازول، مروپنم و متی سیلین حساسیت نسبی داشت.

در این تحقیق برخی از جدایه های فاقد *mecA* به تری متیپریم سولفومتوکسازول مقاوم بودند. باکتری های مقاوم از طریق افزایش تولید² PABA² ، کاهش نفوذ پذیری دارو به داخل سلول باکتری، کاهش تمایل سولفونامید به آنزیم دی هیدروپتروات سنتتاز و افزایش تولید آنزیم با اثرات سولفونامیدها مقابله می کنند. همچنین در این تحقیق در جدایه های فاقد ژن *mecA*، مقاومت به کلوگرزاصلین ۴/۵۴ درصد و اگراسیلین ۶/۱ درصد و اریترومايسین ۳/۰۳ درصد بود. Pesavento و همکاران در سال ۲۰۰۵ طی مطالعه ای که بر روی مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از غذا های خیابانی و مسمومیت زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی این باکتری ها مشاهده کردند که ۱۰۰ درصد جدایه ها به پنی سیلین و ۶۵ درصد به اریترومايسین مقاوم بودند [۱۹]. ادقبونم و همکاران در سال ۲۰۱۴ طی مطالعه ای که بر روی استافیلکوکوس اورئوس های با منشأ مواد غذایی دستند اعلام کردند که از ۳۱ جدایه استافیلکوکوس اورئوس همه جدایه ها به پنی سیلین و کلوگرزاصلین و ۲۵ جدایه به اریترومايسین مقاوم بودند [۲۰]. مقاومت بالا به این آنتی بیوتیک ها به خصوص گروه بتلاکتام ها و به ویژه پنی سیلین می تواند به علت استفاده مداوم این آنتی بیوتیک ها در درمان بیماری های عفونی در گذشته یا حال و یا دوز نامناسب آنها در درمان باشد. علاوه بر آن حضور PBP2a¹ که تمایل کمی برای داروهای بتلاکتام دارد نیز باعث بروز مقاومت متقاطع نسبت به سایر داروهای بتلاکتام به غیر از پنی سیلین در این جدایه ها می شود. همچنین تولید آنزیم بتلاکتاماز که تخریب حلقه ای بتلاکتام و غیرفعال شدن پنی سیلین را باعث می شود دلیل دیگر مقاومت این جدایه ها به این آنتی بیوتیک ها می تواند باشد.

اختلاف در درصد و میزان مقاومت یا حساسیت به آنتی بیوتیک های مختلف می تواند ناشی از اختلاف در منابع نمونه گیری (سمبوسه، فلافل، شیر، سرشیر و گوشت و...) و میزان انتخاب

نتایج سنجش حساسیت آنتی بیوتیک (آنتی بیوگرام) جدایه های استافیلکوکوس اورئوس در این تحقیق نشان داد که بیشترین مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک پنی سیلین (۳۴/۳ درصد) بود. در مطالعه ای محسن زاده و رزمیار در سال ۲۰۱۳ نشان دادند که از ۲۵ جدایه استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از پنیر های ایرانی، ۲۳ جدایه (۹۲ درصد) به پنی سیلین و ۱۷ جدایه (۷۳ درصد) به آمپی سیلین مقاوم بودند [۱۸]. میزایی و همکاران اعلام کردند که ۱۰۰ درصد جدایه ها نسبت به پنی سیلین و سفتازیدیم مقاوم بودند [۸]. سینا و همکاران در سال ۲۰۱۱ طی مطالعه ای خود بر روی خصوصیات استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از غذا های خیابانی و مسمومیت زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی این باکتری ها مشاهده کردند که ۱۰۰ درصد جدایه ها به پنی سیلین و ۶۵ درصد به اریترومايسین مقاوم بودند [۱۹]. ادقبونم و همکاران در سال ۲۰۱۴ طی مطالعه ای که بر روی استافیلکوکوس اورئوس های با منشأ مواد غذایی دستند اعلام کردند که از ۳۱ جدایه استافیلکوکوس اورئوس همه جدایه ها به پنی سیلین و کلوگرزاصلین و ۲۵ جدایه به اریترومايسین مقاوم بودند [۲۰]. مقاومت بالا به این آنتی بیوتیک ها به خصوص گروه بتلاکتام ها و به ویژه پنی سیلین می تواند به علت استفاده مداوم این آنتی بیوتیک ها در درمان بیماری های عفونی در گذشته یا حال و یا دوز نامناسب آنها در درمان باشد. علاوه بر آن حضور PBP2a¹ که تمایل کمی برای داروهای بتلاکتام دارد نیز باعث بروز مقاومت متقاطع نسبت به سایر داروهای بتلاکتام به غیر از پنی سیلین در این جدایه ها می شود. همچنین تولید آنزیم بتلاکتاماز که تخریب حلقه ای بتلاکتام و غیرفعال شدن پنی سیلین را باعث می شود دلیل دیگر مقاومت این جدایه ها به این آنتی بیوتیک ها می تواند باشد.

1. Penicillin binding protein

2. Para amino banzonic acid

امروزه در بیشتر آزمایشگاه‌های تشخیصی از روش‌های فنوتیپی به خصوص روش دیسک دیفیوژن برای شناسایی استافیلوکوکوس‌های مقاوم به متی سیلین استفاده می‌شود که عوامل مختلفی نظیر عوامل محیطی موثر در رشد باکتری از جمله pH، درجه حرارت انکوباسیون، اسمولاریتی محیط و غلاظت املاح بویژه نمک در محیط می‌تواند در نتایج حاصله تاثیرگذار باشد. با وجود اینکه CLSI برای استاندارد کردن روش‌ها و کاهش اثرات جانبی این عوامل دستورالعمل‌هایی تهیه و ارائه کرده است ولی با این حال درصدی از سویه‌ها هتروژن بوده و با این روش‌ها شناسایی نمی‌شوند و به طور کاذب حساس گزارش می‌گردند در صورتی که بالقوه مقاومت بالایی نسبت به متی سیلین دارند که در درمان‌های ناموفق عفونت‌های ناشی از سویه‌های هتروژن مقاوم به متی سیلین یا اگزاسیلین یا آنتی‌بیوتیک‌های دیگر به اثبات رسیده است [۲۴].

۴- نتیجه گیری

با توجه به شیوع نسبتاً بالای استافیلوکوکوس اورئوس‌های کواگولاز مثبت در مواد غذایی، باید با رعایت اصول بهداشتی طی فراوری و نگهداری مواد غذایی از میزان شیوع این باکتری در مواد غذایی کاسته شود. اگرچه خوشبختانه نتایج این تحقیق نشان داد که علی‌رغم شیوع نسبتاً بالای استافیلوکوکوس اورئوس‌های کواگولاز مثبت، فراوانی مقاومت به متی سیلین در این جدایه‌ها پایین بود ولی باید به خاطر داشت که مصرف خودسرانه و فراوان آنتی‌بیوتیک‌ها و اعمال دوز نامناسب در درمان عفونت‌های ناشی از این باکتری به خصوص در دام‌های تامین کننده منابع غذایی انسان و همچنین مکانیسم‌های انتقال ژن بین جمعیت‌های متعدد باکتری‌ها از منابع مختلف(خاک، گیاهان، حیوانات و انسان) احتمال ظهور سویه‌های مقاوم در این جدایه‌های کواگولاز مثبت و مهم از نظر بیماریزایی را بالا می‌برد. بنابراین بررسی اپیدمیولوژی استافیلوکوکوس‌های مقاوم به متی سیلین به منظور درک ظهور آشکار این سویه‌ها و توسعه استراتژی‌های کنترل مناسب این باکتری‌ها و تعیین الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی آنها برای درمان موفقیت آمیز و جلوگیری از گسترش سویه‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک و انتقال آنها به زنجیره غذایی انسان ضروری می‌باشد.

پنی‌سیلین و ۷/۱۴ درصد به آمپی‌سیلین مقاوم بودند [۲۱]. Kaliwal و Unakal در سال ۲۰۱۰ طی مطالعه‌ای بر روی حساسیت آنتی‌بیوتیکی باکتری استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از شیر خام مشاهده کردند که از ۸۰ جدایه استافیلوکوکوس اورئوس ۸۶/۷۶ درصد از جدایه‌ها به پنی‌سیلین، ۴۷/۲۶ درصد به اریترومایسین و ۴۷/۴۷ درصد به سیپروفلوکساسین مقاوم بودند [۲۲]. Thacker و همکاران در سال ۲۰۱۲ اعلام کردند که ۷۰ درصد جدایه‌ها به اگزاسیلین و ۸۰ درصد به سیپروفلوکساسین مقاوم بودند [۲۳].

در این مطالعه جدایه‌ای که واجد ژن *mecA* بود، بطور همزمان به پنی‌سیلین و اگزاسیلین نیز مقاومت داشت. مشابه همین نتیجه را آمارو و همکاران در سال ۲۰۱۳ اعلام کردند [۱۱]. همچنین کریاسکون و همکاران در سال ۲۰۱۲ نشان دادند که همه جدایه‌های استافیلوکوکوس اورئوس واجد ژن *mecA* نسبت به اگزاسیلین مقاوم اند [۲]. در جدایه‌های واجد ژن مقاومت به متی سیلین، علاوه بر مقاومت نسبت به داروهای بتالاکتام، مقاومت متقاطع نسبت به سایر گروه‌های آنتی‌بیوتیکی نیز می‌تواند مشاهده گردد که در این مطالعه این مورد یافت نگردید و جدایه مقاوم به متی سیلین، تنها به پنی‌سیلین و اگزاسیلین مقاوم بود در حالی که اغلب سویه‌های *MRSA*، دارای مقاومت متقاطع نسبت به اریترومایسین، کلرآمفینیکل، جنتامایسین، نئومایسین، پنی‌سیلین و تریمتوپریم می‌باشند. در مطالعه‌ی حاضر جدایه‌ی واجد ژن *mecA* در روش دیسک دیفیوژن نسبت به متی سیلین حساسیت نسبی داشت. علت این امر را می‌توان به هتروژن بودن جدایه‌ها نسبت داد یعنی با وجود این که باکتری ممکن است از لحاظ ژنوتیپی اطلاعات ژنتیکی لازم برای مقاومت نسبت به متی سیلین را داشته باشد ولی از لحاظ فنوتیپی تعدادی از باکتری‌ها در شرایط محیطی یا آزمایشگاهی می‌توانند به طور واقعی ژن مقاومت به متی سیلین را بیان کنند. در این مطالعه ۸ جدایه فاقد ژن *mecA* بودند در حالی که به صورت فنوتیپی در روش دیسک دیفیوژن نسبت به اگزاسیلین و کلوگرزاصلین مقاوم بودند، دلیل این نیز احتمالاً به خاطر تولید مقادیر فراوان آنزیم بتالاکتاماز توسط این سویه‌ها باشد. Pesavento و همکاران در سال ۲۰۰۵ موارد مشابهی را مشاهده نمودند که استافیلوکوکوس‌ها علیرغم نداشتن ژن *Ara* مقاوم بودند [۲۱].

- [7] Soltandallal, M., Agha Amiri, S., Eshraghian, MR., Abbour Yaraghi, AA., Faramarzi, T., Mahdavi, V., Saberpour, F., Fazelifard, P., Peymaneh Mohtasab, TP. (2008). Prevalence and antibiotic resistant pattern of *Staphylococcus aureus* strain isolated from food stuff, The scientific Journal of Zanjan University of medical sciences, 16(64):65-74.
- [8] Mirzaei, A., Javadi, A., Farajli, M., Shah-Mohammadi, H.R., Barzegar, A. (2012). Prevalence of *Staphylococcus aureus* resistant to methicillin in traditional cheese and cream: a study in city of Tabriz, Iran. Journal of veterinary research, 67(1):65-70.
- [9] Normanno, G.; Corrente, M.; Lasaladra, G.; Dambrosio, A.; Quaglia, N.; Parisi, A.; Greco, G.; Bellacicco, A.L.; Virgilio, S. and Celano, G. (2007). Methicillin resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) in food of animal origin product in Italy. Journal of science direct food microbiology, 117:219-222.
- [10] Cargo, B., Ferrato, C., Drews, S.J., Sevenson, L.W., Tyrrell, G. and Louie, M. (2012). Prevalence of *Staphylococcus aureus* and methicillin resistant *S. aureus* (MRSA) in food samples associated with food borne illness in Alberta, Canada from 2007 to 2010, Journal of science direct ,32, PP:202-205.
- [11] Umaru, G.A., Kabir, J., Umoh, V.J., Bello, M. and Kwage, J.P. (2013). Methicillin-resistant *staphylococcus aureus* (MRSA) in fresh and fermented milk in Zaria and Canada and Nigeria. Journal of drug research and technology, 3(3):67-75.
- [12] Heo, H.J., Kyung ku, B., Hwa bae, D., Kyupark, C.H. and Julee, Y. (2008).Antimicrobial resistance of *Staphylococcus aureus* isolated from domestic and imported raw meat in Korea. Journal of vet res, 48(1):75-81.
- [13] Rahimi, f., Arabestani, M. (2014). Enterotoxin A Producing Methicillin Resistant *Staphylococcus aureus* in Profiteroles (Text in Persian). Iranian Journal of Infectious Diseases and Tropical Medicine, 19(65):53-58.
- [14] Nnachi, A., Emele, F., Ukaegbu, C., VictorAgah, M., Ibiam, O., Chukwu, O. and Agwu, M. (2014).Prevalence of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) in

۵- سپاسگزاری

این پژوهش در قالب پایان نامه از محل اعتبار پژوهانه سال ۹۴ دانشگاه شهید چمران اهواز انجام شده است که بدین وسیله از حوضه معاونت پژوهشی دانشگاه صمیمانه سپاسگزاری می گردد.

۶- منابع

- [1] Japooni, A., Alborzi, A., Orafa, F., Rasouli, M. and Farshad, S. (2004). Distribution patterns of methicillin resistance genes (*mecA*) in *Staphylococcus aureus* isolated from clinical specimens, I.B.J, 8:173-178.
- [2] Kreausukon, K., Fetsch, A., Kraushaar, B., Alt, K.;Muller, K. and Kromker, V. (2012). Prevalence antimicrobial resistance and molecular characterization of methicillin resistant *Staphylococcus aureus* from bulk tank milk of dairy herds. Journal of Dairy science, 95:4382-4388.
- [3] Pereira, V., Lopers, C., Castro, A., Silva, J.,Gibbs, P. and Teizeira, P.(2009). Characterization for enterotoxin production, virulence factors and antibiotic susceptibility of *Staphylococcus aureus* isolated from various food in Portugal. Food microbiology, 26:278-282.
- [4] Loo, I.H.M., Diederen, B.M., Savelkoul, P.H., Woudenberg, J.H., Roosendaal, R. and Belkum, A. (2007). Methicillin resistant *Staphylococcus aureus* in meat products. Emerging Infection Diseases, 13(11):1753-1755.
- [5] Gruber, H.U.; Casey, M.G.; Naskova, J.; Steiner, A. and Schaeren,W.(2007). Development of a highly sensitive and specific assay to detect *Staphylococcus aureus* in bovine mastitic milk. J. Dairy Sci, 90 (10):4661-4669.
- [6] Merlini, J., Watson, J., Rose, B., Beard-Pegler, M., Gottlieb, T., Bradbury, R. et al. (2002). Detection and expression of methicillin/oxacillin resistance in multidrug-resistant and non-multidrug-resistant *Staphylococcus aureus* in Central Sydney. Journal of Antimicrobial Chemotherapy, 49: 793-801.

- aureus* isolated from street foods: toxin profile and prevalence of antibiotic resistance. Journal of Applied biosciences, 46:3133-3134.
- [20] Udegbunam, S., Ijeoma, R. and Anyanwa, M. (2014). Occurrence of staphylococcal ocular infection of food producing animals in Nsukka Souteast, Nigeria. Journal of veterinary medicine international, pp: 1-6.
- [21] Pesavento, G.; Ducci, B.; Comodo, N. and L'Onostro, A.(2005). Antimicrobial resistance profile of *Staphylococcus aureus* isolated from Raw Meat: A Research for methicillin resistance *Staphylococcus aureus* (MRSA). Journal of Food Control, 18(2007):196-200.
- [22] Unakal, C.G. and Kaliwal, B.B. (2010). Prevalence and antibiotic susceptibility of *Staphylococcus aureus* from bovine mastitis. Journal Veterinary Research, 3(2):65-67.
- [23] Thacker, HC. Brahmbhatt, M.N. and Nayak, J. B. (2012). Isolation and identification of *Staphylococcus* from milk and milk products and their drug resistance patterns in Anand, Gujarat. Journal of Department of Veterinary Public Health, 6(10):10-13.
- [24] Kolbert, CP.; Connolly, JE.; Lee, MJ. and Persing, DH. (1995). Detection of Staphylococcal *mecA* gene by chemiluminescent DNA hybridization. Journal of Clinical Microbiology, 33(8): 2179-2182.
- raw meat and meat handler in Onitsha, Nigeria. Journal of preventive medicine, 2(1):9-15.
- [15] Febler, A. T., Kadlec, K., Hassel, M., Hauschild, T., Eidam, C.T., Ehricht, R., Monecke, S. and Schwarz, S. (2011). Characterization of methicillin resistant *Staphylococcus aureus* isolates from food and food products of poultry origin in Germany. Journal of applied and environmental microbiology, 77(20):7151-7157.
- [16] Jackson, C.R., Davis, J.A., Barrett, J.B. (2013). Prevalence and characterization of methicillin resistant *Staphylococcus aureus* isolates from retail meat and human Georgia. Journal of clinical microbiology, pp: 1199-1207.
- [17] Pexara, A., Solomakos, N., and Govaris, A. (2013). Prevalence of methicillin resistance *Staphylococcus aureus* in milk and dairy products. Journal of HVMS, 64(1):17-34.
- [18] Mohesnzadeh, M. and Razmyar, J. (2013). Isolation antimicrobial susceptibility and *meca* gene analysis of methicillin resistant *staphylococcus aureus* in Iranian white cheeses. Journal of veterinary Research Shiraz University, 47:127-131.
- [19] Sina, H., Babamoussa, F., Noumavo, AP, Sezan, A., Hounhouigan, JD., Sezan, A., Kotchoni, S.;Prevost, G. and Baba moussa, L. (2011). Characterization of *Staphylococcus*

The survey on presence of methicillin-resistant gene (*mecA*) in *staphylococcus aureus* isolates from food origin

Fazlara, A. ¹, Gharibi, D. ^{2*}, Ghorbanpoor, M. ³, Norouzi, S. ⁴

1. Professor, Department of Food Hygiene, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran
2. Assistant Professor, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran.
3. Professor, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran.
4. Graduated student from Faculty of veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran

(Received: 2016/01/29 Accepted: 2016/05/11)

Staphylococcus aureus has become a major concern because of the ability to acquire resistance to antimicrobial agents. The aim of this study was to survey methicillin-resistant gene (*mecA*) in *Staphylococcus aureus* isolates from food origin and determine their antimicrobial susceptibilities pattern. For this purpose, 146 food samples were evaluated. Also 34 isolates of *Staphylococcus aureus* with food origin were used available in the archives of the faculty. All isolates were cultured and evaluate by morphology and biochemical characteristics of *Staphylococcus aureus*. All isolates were subjected for two PCR. The first one was done to confirm *Staphylococcus aureus* species according to amplify the nuc gene specific for *Staphylococcus aureus*. The second PCR was done for evaluate the presence of methicillin resistant gene (*mecA*) in isolates. Antimicrobial susceptibility of *staphylococcus aureus* isolates was determined using the Kirby–Bauer disc diffusion method. The result of the first PCR confirmed that all of the isolates were positive for the nuc gene. Second PCR for the presence of *mecA* gene showed that out of 66 coagulase positive *Staphylococcus aureus*, only 1 isolate (1.51%) had the *mecA* gene. Antibiotic susceptibility results showed that the highest resistance was to penicillin (34.84 %) followed by resistance to Azitromycin and Erytromycin (10.6%), Oxacillin (7.57%), Trimethoprim and Sulfametoxazol (6.06%), Cloxacillin (4.54%) and Cyprofloxacin, Meropenem and Florfenicole(1.51%). No resistance was found to Rifampin, Ceftizoxime, chloramphenicol, nitrofurantoin, gentamicin and novobiocin. The isolate with *mecA* gene was resistant to Penicillin and Oxacillin and had relative sensitivity to Cloxacillin, Trimethoprim, Sulfametoxazol, Meropenem and Methicillin.

Keywords: *Staphylococcus aureus*, food product, Methicillin-resistant (*mecA*), antibiogram

* Corresponding Author E-Mail Address: Fazlara2000@yahoo.com